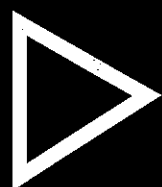

**Stedelijk
Museum**

BUREAU AMSTERDAM

NO 38

ROZENSTRAAT 59 / 1016 NN AMSTERDAM

TEL 31(0)20 4220471 / FAX 31(0)20 6261730

digital treble discoveries + unplugged

Rob

Birza

27

06

98

16

08

98

ROB BIRZA

DIGITAL TREBLE DISCOVERIES-UNPLUGGED

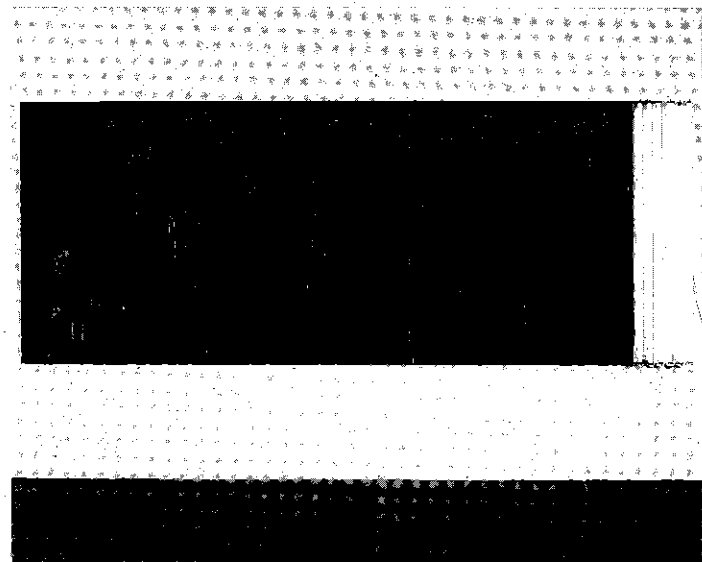
De presentatie van Rob Birza in Bureau Amsterdam maakt deel uit van de internationale groepstentoonstelling *From the Corner of the Eye* die deze zomer gelijktijdig in het Stedelijk Museum en in Bureau Amsterdam plaatsvindt in het kader van de Gay Games Amsterdam 1998.¹

Eén maal eerder toonde Rob Birza zijn werk in een 'gay' context; vijf jaar geleden presenteerde hij een serie aquarellen op de tentoonstelling *Commitment*, die jaarlijks rond Wereld Aids Dag in het Stedelijk Museum wordt georganiseerd.

Het werk van Rob Birza, evenals dat van de andere kunstenaars op *From the Corner of the Eye*, laat zich niet typeren door een specifieke 'homo'-stijl, iconografie of esthetiek. Voor kunstenaars in de jaren negentig is hun (homo)seksuele identiteit niet iets dat volledig bepalend is voor hun artistieke productie.

Voor velen is de seksuele oriëntatie een van de aspecten die van betekenis zijn voor het werk, maar die in tentoonstellingen en kunstkritieken dikwijls buiten beschouwing wordt gelaten.

From the Corner of the Eye wil, vanuit een 'queer' perspectief, een beeld geven van de actuele stand van zaken in de beeldende kunst. Daarin zal de homoseksuele blik soms nadrukkelijk op de voorgrond treden en dan weer naar de achtergrond verdwijnen.

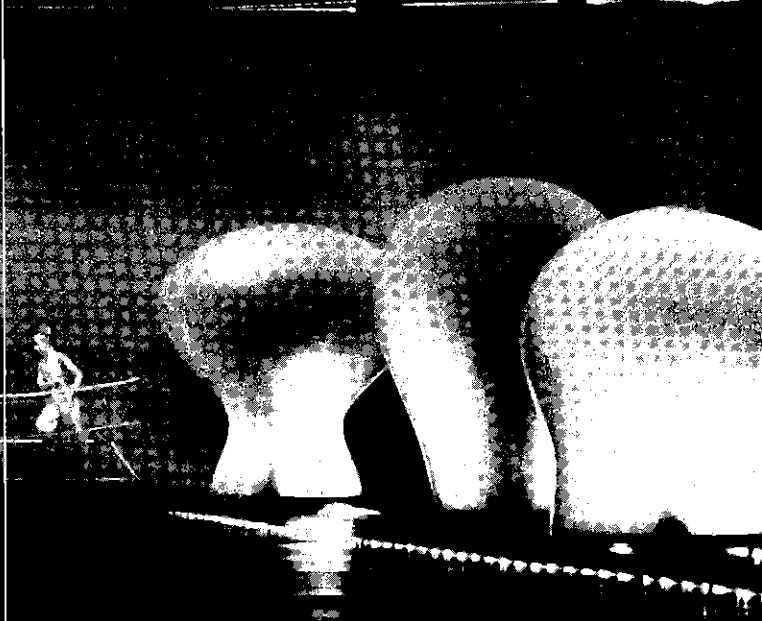
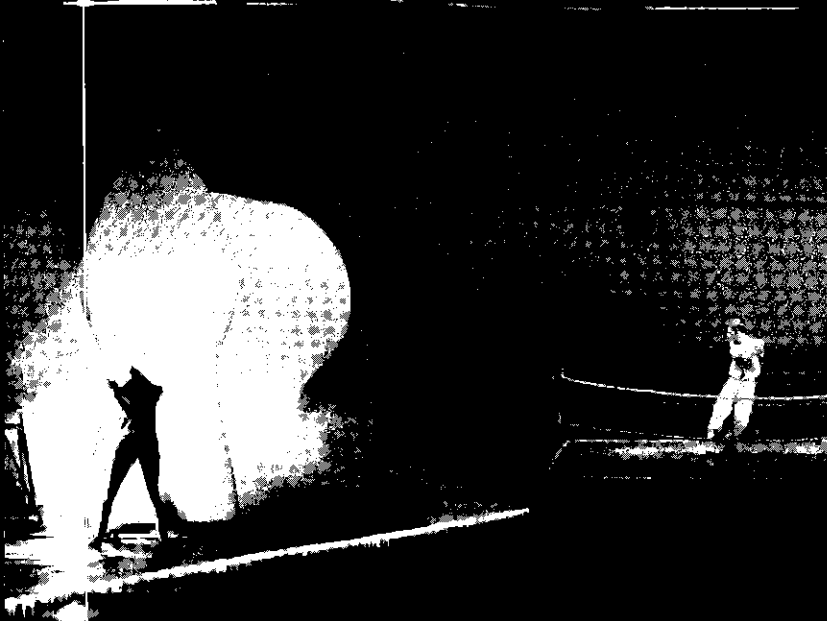

Bij het grote publiek is Rob Birza (Geldrop, 1962) vooral bekend als de maker van met veel 'schwung' geschilderde eitempera-schilderijen. Regelmatig voegt hij ook de meest uiteenlopende materialen en objecten toe aan zijn doeken; stukjes tapijt en rubber, wioldoppen, plastic kuipstoeltjes en lampen. Een vroeg voorbeeld daarvan is *Mickey of the Blind (Sea of Lights)*

(1989-90); het rechterdeel van het schilderij wordt gevormd door een blok van zes TL's die een verblindend licht uitstralen. Aan de linkerkant komt Mickey Mouse leunend op een blindenstok achter een bont gekleurd gordijn tevoorschijn. De scène lijkt komisch, maar voor Birza had de voorstelling een serieuze lading en verwees naar de blindheid die kan optreden in het laatste stadium van Aids. "Het is de allesomvattende desastreuze aanwezigheid van destructie."²

Licht en daaraan gekoppeld de mogelijkheid of onmogelijkheid om te zien is een motief dat als een rode draad door Birza's oeuvre is gaan lopen. In India maakte hij drie jaar geleden een serie schilderijen die de zonsverduistering als thema hadden. In zijn installaties verwerkt hij designlampen uit de jaren zestig of aan en uit flikkerende neons. Soms geeft hij het licht een metafysische dimensie, dan weer refereert hij aan het ordinaire licht in de disco.

Al is de schilderkunst voor Birza nog steeds het uitgangspunt, toch is hij zich de laatste jaren steeds minder gaan opstellen als een schilder *pur sang* en steeds meer als een regisseur van ruimtelijke ensceneringen. Zijn 'uit de wand gebroken schilderijen' hebben steeds vaker het karakter gekregen van environments die zich uitstrekken tot vloer, wanden en plafond. Het is daarom niet verwonderlijk dat Birza zich nu ook op het vlak van het theater begeeft. Samen met choreografe Karin Post en stylist Ruud van der Peyl maakte Birza vorig jaar het theaterstuk *All Cinderellas Ready for Take Off*, waarbij hij tekende voor het toneelbeeld. Met zijn installatie voor Bureau Amsterdam zal hij een vergelijkbare totaal-ervaring realiseren, met video- en computerbeelden, hallucinerende lichteffecten en muziek. Net zoals Birza zich in zijn schilderkunstige werk recentelijk heeft toegelegd op 'onmogelijke' thema's, zoals het bloemstilleven en 'horror', zo draagt ook de homoseksuele esthetiek een zekere absurditeit in zich. Het zijn motieven die zo vaak ten prooi zijn gevallen aan clichés en banaliteiten dat het onmogelijk lijkt om er nog met een frisse blik naar te kijken. Toch stelt Birza zich steeds weer ten doel om bestaande verwachtingen te ondermijnen en voor zichzelf een vrijheid op te eisen waarin niets op voorhand wordt afgewezen. Misschien zou je over het 'queer' aspect in zijn werk kunnen opmerken, wat Birza ooit over zijn werk in het algemeen heeft gezegd: "Het heeft te maken met het verlangen naar een plek waar de waarden worden losgelaten die door de conditionering zijn opgelegd."³

Cosy Monsters from Inner Space (4), 1998

The King of the Jungle
 As Long as it Lasts, Witte de With, Rotterdam, 1992

Power Flower Portraits (nr 44), 1997 Courtesy Galerie Fons Welters
 My Fucking Kangaroo Is Damn Right, De Vleeshal, Middelburg, 1994

Digital Treble Discoveries-Unplugged is een heel persoonlijk werk dat balanceert op de scheidslijn tussen dat wat uiterst privé en dat wat openbaar is, tussen het gevoelige en het sentimentele, het oprechte en het artificiële, het verhevende en het ordinaire.

Op het eerste gezicht lijkt hij een spelletje te spelen met de clichés van 'homokunst' en het idee van een homoseksuele iconografie op de spits te drijven. Maar onder het niveau van de ironie en de dubbelzinnigheid bevindt zich een heel ander domein, dat van de concentratie, vervreemding en intimiteit.

Leontine Coelewijn

¹ Aan 'From the Corner of the Eye' nemen deel: Tariq Alvi, Rob Birza, Lukas Duwenhögger, Nicole Eisenman, Arnoud Holleman, Jochen Klein, Matts Leiderstam, John Lindell, Catherine Opie, Ugo Rondinone, Collier Schorr, Wolfgang Tillmans, Albert van Westing en Cerith Wyn Evans.

² "Ik heb niets te verbergen", interview met Rob Birza door Cornald Maas, de Volkskrant, 10 mei 1996, p. 20

³ 'Mooi bestaat niet meer' interview met Rob Birza door Catherine van Houts, Het Parool, 27 juni 1992, p. 37

ROB BIRZA DIGITAL TREBLE DISCOVERIES-UNPLUGGED

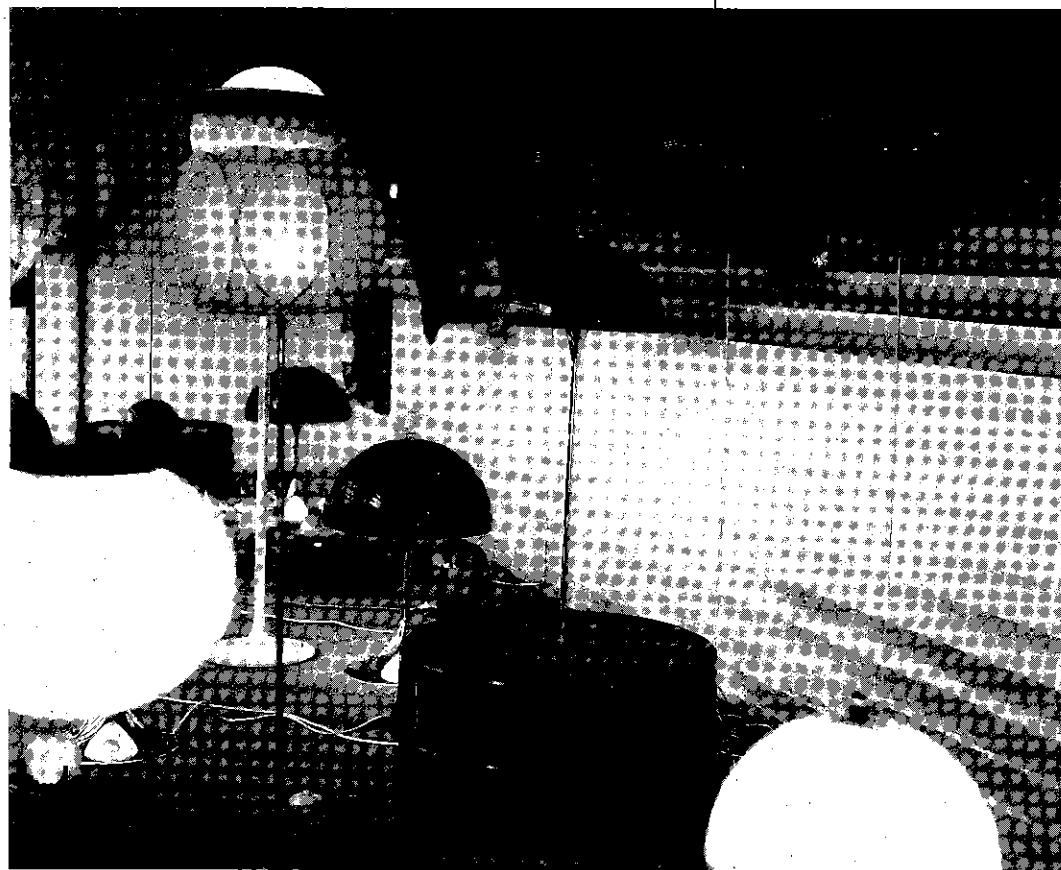
The presentation by Rob Birza in Bureau Amsterdam is part of the international group exhibition *From the Corner of the Eye*, which takes place this summer in both the Stedelijk Museum and Bureau Amsterdam, concurrently with the Gay Games Amsterdam, 1998.¹ Rob Birza has shown his work in a 'gay' context once before. Five years ago he presented a series of watercolours at the Stedelijk Museum as part of the annual *Commitment* exhibition organized to mark World AIDS Day. Birza's work, like that of the other artists in *From the Corner of the Eye*, does not allow itself to be characterized by a specific 'homosexual' style, iconography or aesthetic. For artists in the 1990s, their sexual identity - in this case, homosexual identity - is not something which exhaustively defines their artistic production. For many artists, sexual orientation is just one of the many significant as-

pects in their work, but is an aspect which is often ignored in exhibitions and art criticism. *From the Corner of the Eye* offers an image of contemporary visual art seen from a 'queer' perspective. In this exhibition, it is hoped that the homosexual gaze will sometimes be emphatically present and at other times will disappear into the background.

The public at large knows Rob Birza (Geldrop, 1962) chiefly as the maker of egg tempera paintings executed with great panache. He also regularly adds the most diverse materials and objects to his canvases: pieces of carpet or rubber, hubcaps, plastic bucket seats and lamps. An early example of this is found in *Mickey of the Blind* (*Sea of Lights*) (1989-90); the right hand part of the painting is formed by a block of six fluorescent tubes radiating a blinding light. On the left side Mickey Mouse holds a blind person's white cane, appearing from behind a gaily coloured curtain. The impression made by the scene is comic, but for Birza the image had serious import, referring to the blindness that can occur in the last stages of AIDS. "It is the all-embracing, disastrous presence of destruction".²

Light, and the possibility or impossibility of seeing, is a motif which has begun to run like a thread through Birza's oeuvre. Three years ago, in India, he made a series of paintings which used the solar eclipse as their theme. He also incorporates blinking neon tubes or designer lamps from the 1960s in his installations. Sometimes light is given a metaphysical dimension; on other occasions Birza refers to the banal lighting effects in a disco.

Although painting is always the point of departure for Birza, over the last few years he has begun to present himself less and less as a painter *pur sang*, and

more and more as a director of three-dimensional presentations. These "paintings which have escaped from the wall" have increasingly taken on the nature of 'environments' which stretch out over the floor, walls and ceiling. It is therefore not surprising that Birza has also become active in theatre. Last year, together with choreographer Karin Post and stylist Ruud van der Peyl, Birza created the theatre piece *All Cinderellas Ready for Take Off*, for which he designed both the sets and the lighting.

With his installation in the Bureau Amsterdam, entitled *Digital Treble Discoveries- Unplugged*, Birza has created a similar total experience, with video and computer images, hallucinatory light effects and music. Similarly to his painting, Birza has recently been applying himself to 'impossible' themes such as floral still lifes and 'horror' - motifs which have so often fallen prey to clichés and banalities, it seems impossible to look at them afresh - and so too the homosexual aesthetic also bears within itself a certain absurdity. Yet Birza sets for himself again and again the task of undermining existing expectations, and insists on a freedom for himself in which nothing is dismissed beforehand. Perhaps one could say of the 'queer' aspect of his work what Birza once said of his work in general: "It has to do with the desire for a place where it is possible to let go of the values that have been imposed by conditioning."³

Digital Treble Discoveries- Unplugged is a very personal work which balances on the borderline of what is extremely private and what is public, between the sensitive and the sentimental, the sincere and the artificial, the exalted and the banal.

At first sight he seems to be playing a game with the clichés of 'gay art' and sending up the idea of homo-

sexual iconography. But there is a whole other realm to be found under the level of irony and ambiguity, one of intensity, alienation and intimacy.

¹ Participating artists in 'From the Corner of the Eye' are: Tariq Alvi, Rob Birza, Lukas Duwenhögger, Nicole Eisenman, Arnoud Holleman, Jochen Klein, Matts Leiderstam, John Lindell, Catherine Opie, Ugo Rondinone, Collier Schorr, Wolfgang Tillmans, Albert van Westing en Cerith Wyn Evans.

² "Ik heb niets te verbergen," interview with Rob Birza by Cornald Maas, *de Volkskrant*, May 10, 1996, p. 20.

³ "Mooi bestaat niet meer," interview with Rob Birza by Catherine van Houts, *Het Parool*, June 27, 1992, p. 37.

EventArchitectuur verbouwt bureau Amsterdam

Bureau Amsterdam heeft een facelift ondergaan. Half juni is de van oorsprong open balie verbouwd tot een afgesloten werkruimte. Geluidsoverlast van geluids- en videoinstallaties en temperatuurschommelingen maakten de afsluiting van de werkruimte noodzakelijk.

Verantwoordelijk voor deze ingreep is architect Herman Verkerk, die de verbouwing onder de vlag van *EventArchitectuur* heeft uitgevoerd. *EventArchitectuur* is voor Verkerk een mogelijkheid om zich te richten op samenwerkingsverbanden met mensen die actief zijn binnen andere disciplines dan architectuur. Voor de verbouwing in Bureau Amsterdam werkte hij samen met ontwerper Maarten Theuwkens, oprichter van ontwerp bureau *Vandykeworks*. Verkerk en Theuwkens werkten in het verleden al eens samen aan een prijsvraag. Verkerk ziet *EventArchitectuur* als een 'lege huls', die bij elk project een nieuwe invulling krijgt. Via samenwerkingsverbanden met kunstenaars, ontwerpers en vormgevers haalt hij specifieke kennis, inzichten en opvattingen van niet-architecten de architectuur binnen en streeft hij naar een synthese van deze verschillende invalshoeken. Zo koos Verkerk voor het project in Bureau Amsterdam voor de samenwerking met Theuwkens, die met zijn achtergrond als beeldend kunstenaar een bijdrage leverde aan de specifieke toepassing van architectuur in de beeldende kunstomgeving van Bureau Amsterdam.

Zoals de naam al aangeeft, realiseert Verkerk met *EventArchitectuur* veel tijdelijke bouwwerken. Zo was *EventArchitectuur* in de afgelopen jaren onder meer verantwoordelijk voor het ontwerp en de bouw van decors voor de modeshows van *Orson & Bodil* en *SO by Alexander van Slobbe* (samen met vormgever Bart Guldemon).

Het tijdelijke karakter van de decors die hij bouwt voor deze modeshows en de terloopsheid van een dergelijk *event* (vaak duurt een show niet langer dan een half uur) probeert Verkerk te handhaven in zijn 'blijvende' bouwwerken. Een kleine architecturale oplossing binnen een ruimte, zoals de balie in Bureau Amsterdam, moet voor Verkerk en Theuwkens vooral logisch aanvoelen en een soort incognito-schoonheid bezitten. Het is niet de bedoeling - zeker niet in een tentoonstellingsruimte, waar de tentoongestelde kunst zo min mogelijk afleiding behoeft - dat de bezoeker wordt geïmponeerd door een nadrukkelijk aanwezige balie. Zelf zien ze hun ontwerp als een kast, die onopvallend opgaat in de ruimte waarin hij staat. Deze terloopsheid hebben Verkerk en Theuwkens getracht te realiseren door gebruik te maken van glas en betonpolyester ('koud en glad') en de toevoeging van een driehoekige uitloop aan de middenruimte Van Bureau Amsterdam. De binnenkant van de werkruimte heeft door de kurkbekleding een warme kantooruitstraling gekregen en is tenslotte, aldus Verkerk, 'meer een comfortabele werkplek dan een uitkijkpost' geworden.

Xander Karskens

Biografie

ROB BIRZA

1962, Geldrop

SOLOTENTOONSTELLINGEN

1988 First Blossom, Galerie van Krimpen, Amsterdam
1989 Rob Birza: New Paintings, Galerie 't Venster, Rotterdam
1990 Galerie van Krimpen, Amsterdam
1991 Rob Birza, Stedelijk Museum, Amsterdam
1992 The Aquarium, Haags Gemeentemuseum, Den Haag
1992 KunstRAI, Galerie van Krimpen, Amsterdam
1994 My Fucking Kangaroo is Damn Right, De Vleeshal, Middelburg
1995 Galerie Hohenthal und Bergen, Keulen
1995 De Nederlandsche Bank, Amsterdam
1996 Galerie Fons Welters, Amsterdam
1996 Attitudes 2: Rob Birza en Rob Scholte, Stadsgalerij, Heerlen
1997 Lasca, Ellen Kim Murphy Gallery, Los Angeles
1997 Galerie Asbaek, Kopenhagen

GROEPSTENTOONSTELLINGEN

1987 Sous le Regard, Villa Arson, Nice
1987 A Great Activity, Stedelijk Museum, Amsterdam
1988 Sancho! Finalmente están en Formación, Arti et Amicitiae, Amsterdam
1988 Confrontaciones, Museo Espanol de Arte Contemporáneo, Madrid
1988 Aspects of New Dutch Painting: From Breitner to Birza, Stedelijk Museum, Amsterdam
1989 ARCO 89, Feria Internacional de Arte Contemporáneo, Madrid
1989 Holland at the Festival: Contemporary Art from the Netherlands, Richard Demarco Gallery, Edinburgh
1989 Prix de Rome 89, Museum Fodor, Amsterdam
1990 Coup d'Oeil, Haags Gemeentemuseum à l'Institut Néerlandais, Parijs
1991 Negen, Witte de With, Rotterdam, Museo d'Arte Contemporanea Luigi Pecci, Prato, Italië

1992 De Opening, De Pont, Tilburg
1992 As Long as it Lasts, Witte de With, Rotterdam
1993 En nu in bad ja!, Kunsthal, Rotterdam
1993 The Aquarium, Stedelijk Museum, Amsterdam
1994 Tools and Tales, Artis, Den Bosch
1994 More of the System, Luxemburg Museum, Luxemburg
1994 Du Concept à l'Image - Art Pays-Bas XXe siècle, ARC-Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Parijs
1995 Collection of the Stedelijk Museum, Amsterdam, Castello di Rivoli, Rivoli, Italië
1995 Couplet 5: Dancing Girls, Stedelijk Museum, Amsterdam
1995 New Balance. Twelve Artists from the Netherlands, Centre for Contemporary Art, Vilnius, Litouwen
1995 Pittsburg Triennale, Carnegie Museum of Art, Pittsburg,
1995 Musée Départementale, Rochechouart, Frankrijk
1996 Peintres Néerlandais et Flamandes d'Aujourd'hui, De Beyer, Breda
1996 The Other Self, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, Amsterdam
1996 Deep in the Woods, De Pont, Tilburg
1996 Birza, Puckey, Scholte, Galerie Hohenthal und Bergen, Keulen
1997 Flemish and Dutch Painting, Palazzo Grassi, Venetië
1997 Topping Out, Stadtische Galerie, Nordhorn

Lezingen

In het kader van de tentoonstelling From the Corner of the Eye zullen in de aula van het Stedelijk Museum Amsterdam twee lezingenavonden plaatsvinden die ingaan op de relatie tussen 'queer studies' en hedendaagse beeldende kunst. In de post-structuralistische 'queer theory' worden de monolithische polariteiten hetero-homo en man-vrouw ter discussie gesteld ten gunste van meer complexe gedachtenbepalingen omtrent sekse, identiteit en seksuele oriëntatie. Vanuit deze ontwikkelingen kan een lijn naar de actuele kunstproductie worden getrokken.

2 juli, 20.00 uur:
THOMAS SOKOLOWSKI (directeur Andy Warhol Museum, Pittsburgh) en JONATHAN WEINBERG (Associate Professor, History of Art, Yale)
Toegang Fl. 5,-.
Reserveren: 020 4220471.

3 juli, 20.00 uur:
CERITH WYN EVANS (beeldend kunstenaar, Londen) en MURAT AYDEMIR (wetenschapper, verbonden aan de ASCA en de UvA)
Toegang Fl. 5,-.
Reserveren: 020 4220471.

Lokatie: Aula Stedelijk Museum, Paulus Potterstraat 13, Amsterdam.

De lezingen worden georganiseerd in samenwerking met het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam en worden mede gefinancierd door het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Nieuwsbrief

U kunt zich abonneren op de Nieuwsbrief van Bureau Amsterdam. Als u f. 25,- overmaakt op girorekening 4500092 t.g.v. Dienst Musea voor Moderne Kunst te Amsterdam onder vermelding 'Nieuwsbrief Bureau Amsterdam' krijgt u de Nieuwsbrief een jaar lang toegestuurd. U ontvangt dan tevens de uitnodigingen voor de openingen.

Colofon

Samenstelling 'From the Corner of the Eye': Leontine Coelewijn, Martijn van Nieuwenhuyzen en Hripsimë Visser
Coördinatie Bureau Amsterdam: Leontine Coelewijn
Redactie Nieuwsbrief: Leontine Coelewijn (m.m.v. Xander Karskens)
Teksten Nieuwsbrief: Leontine Coelewijn (Birza) en Xander Karskens (Verkerk)
Secretariaat: Jan Meijer
Vormgeving: Mevis & Van Deursen
Druk: Rob Stolk, Amsterdam
Vertaling: Donald Mader
Met dank aan: Dario Bardic, Alexandra Bradley en Galerie Fons Welters
De installatie van Rob Birza is financieel ondersteund door het Amsterdams Fonds voor de Kunst

Stedelijk Museum
Bureau Amsterdam
Rozenstraat 59
1016 NN Amsterdam
tel. 31. (0)20. 4220471
fax. 31. (0)20. 6261730
e-mail: smba@xs4all.nl
geopend van di t/m zo,
11.00 t/m 17.00 uur